

Bilaga 13:4 till kommunstyrelsens protokoll den 23 augusti 2006, § 6

PM 2006 RI (Dnr 003-2160/2006)

Anmälan av gemensam tjänstemannaskrivelse från Stockholms stad, Göteborgs stad och Malmö stad inför framtagandet av program för EU:s strukturfonder

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Anmälan av gemensam tjänstemannaskrivelse från Stockholms stad, Göteborgs stad och Malmö stad till Näringsdepartementet godkänns.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Kommunstyrelsen behandlade den 8 februari 2006 ett förslag till yttrande till Näringsdepartementet inför framtagandet av en nationell strategi för regional utveckling 2007 – 2013. Kommunstyrelsen beslöt att som yttrande till Näringsdepartementet överlämna och återropa den promemoria som borgarrådet Billström hade redovisat i ärendet av den 25 januari 2006 (dnr 003-349/2006).

Som en uppföljning på kommunstyrelsens yttrande har en gemensam tjänstemannaskrivelse från Stockholms stad, Göteborgs stad och Malmö stad skickats in till tjänstemän på Näringsdepartementet. Denna tjänstemannaskrivelse bygger på det yttrande som togs i kommunstyrelsen den 8 februari 2006, *bilaga*.

Mina synpunkter

Det är viktigt att denna strategi ska bidra till samordning av den nationella regionala utvecklingspolitiken, den nationella storstadspolitiken och strukturfonderna samt utgöra en plattform för ett utvecklat samspel med regionala och lokala aktörer.

Regional utveckling är inte ett nollsummespel där vissa regioners tillväxt sker på bekostnad av andras. I arbetet med att nå tillväxt och framtida välbefinnande råder ett ömsesidigt beroende mellan storstadsregionerna och övriga Sverige. Det finns flera studier som visar på att starka regioner är en förutsättning för nationell tillväxt. Storstäderna måste ges möjlighet att fokusera på sin roll som tillväxtmotor både för den kringliggande regionen och för Sverige som helhet.

Jag har inte något att erinra mot stadsledningskontorets förslag och vill därmed besluta godkänna anmälan av gemensam tjänstemannaskrivelse från Stockholms stad, Göteborgs stad och Malmö stad till Näringsdepartementet.

Jag föreslår att kommunstyrelsen besluta följande

Anmälan av gemensam tjänstemannaskrivelse från Stockholms stad, Göteborgs stad och Malmö stad till Näringsdepartementet godkänns.

Stockholm den 8 juni 2006

ANNIKA BILLSTRÖM

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Näringsdepartementet arbetar med att ta fram direktiv inför kommande programperiod för strukturfonderna 2007-2013. Som ett led i detta arbete ska Näringsdepartementet ta fram en nationell strategi för regional utveckling. Strategin ska beskriva statens mål med EU:s framtida strukturfondssatsningar.

Kommunstyrelsen behandlade den 8 februari 2006 ett förslag till yttrande till Näringsdepartementet inför framtagandet av den nationella strategin för regional utveckling 2007 – 2013. Kommunstyrelsen beslöt att som yttrande till Näringsdepartementet överlämna och åberopa den promemoria som borgarrådet Billström hade redovisat i ärendet av den 25 januari 2006 (dnr 003-349/2006)

Som en uppföljning på kommunstyrelsens yttrande har en gemensam tjänstemannaskrivelse från Stockholms stad, Göteborgs stad och Malmö stad skickats in till tjänstemän på Näringsdepartementet. Denna tjänstemannaskrivelse bygger på det yttrande som togs i kommunstyrelsen den 8 februari 2006.

Skrivelsen togs fram efter att Stockholm, Göteborg och Malmö uppmanats av ansvariga tjänstemän på Näringsdepartementet att gemensamt utarbeta en förteckning över åtgärdsförslag som skulle kunna rymmas inom ett särskilt storstadsprogram inom kommande programperiod för strukturfonderna. Då de tidsramar som gavs av Näringsdepartementet för att inkomma med denna förteckning var mycket kort var den enda möjligheten som stod till buds att skicka in en tjänstemannaskrivelse.

För Stockholms stads del kan de operativa programmen inom strukturfonderna innebära olika möjligheter för staden att få del av EU-medel till utvecklingsprojekt. Skrivelsen till Näringsdepartementet är först och främst avsedd att utgöra underlag vid utformningen av direktiv till dessa operationella program. Skrivelsen kan dock med fördel även användas som underlag i det praktiska arbetet med framtagandet av de nya operationella programmen.

Parallellt deltar stadsledningskontoret på tjänstemannanivå aktivt i två grupperingar som förbereder arbetet med att ta fram operativa program. Dels en arbetsgrupp som ska ta fram operativt program för Mål 2 (konkurrenskraft och sysselsättning) samt Mål 3 (territoriellt samarbete). Hur arbetet med att ta fram operativa program kommer att fortskrida vet man när nationella strategin för regional utveckling är presenterad. Det är dock klart att staden kommer att ha stora möjligheter att påverka programmens utformning.

Tjänstemannaskrivelse angående storstädernas roll i sammanhållningspolitiken

Utformningen av sammanhållningspolitikens inriktning och genomförande är inne i en viktig fas. De operationella programmen som ska gälla för den kommande sjuårsperioden ska börja utformas under sommaren 2006. I ljuset av att Sverige under nästa period kommer att få mindre medel till förfogande, är prioriteringen av insatser inom ramen för målet ”Regional konkurrenskraft och sysselsättning” mycket viktiga.

Stockholms, Göteborgs och Malmö Stad anser att storstäderna bör få en framträdande roll i sammanhållningspolitiken och svensk regional utvecklingspolitik. Städerna anser även att särskilda medel måste avsättas för storstäderna inom ramen för Mål 2. Dessa medel kan med fördel användas i syfte att främja storstadspolitiska åtgärder. De tre storstäderna ser att det finns stora förtjänster med en samordning av Mål 2 sysselsättning (ESF) och de framtida lokala utvecklingsavtalen. I utformningen av det operationella programmet för ESF är det viktigt att sådana samordningsmöjligheter säkerställs.

Ökad tillväxt och sysselsättning i storstäderna, liksom att bryta segregation och motverka utanförskap i dessa städer är en viktig fråga inte bara för Stockholm, Göteborg och Malmö utan för hela Sverige. För att åstadkomma en positiv utveckling i våra storstäder och därmed i landet i stort, krävs särskilda resurser samt samverkan mellan storstäderna och den nationella nivån. Storstädernas betydelse för Europas tillväxt och för Lissabonprocessen är någon som även EU-kommissionen belyser i sitt arbetsdokument ”Cohesion Policy and Cities: The Urban Contribution to Growth and Jobs in the Regions”.

Nedan återfinns områden som de tre storstäderna anser vara av stor vikt för en hållbar ekonomisk och social utveckling. Prioriteringarna bygger på det som formulerats i tidigare non-paper och baseras på storstädernas dubbla roll; att fungera som tillväxtmotorer samtidigt som man ska säkerställa social sammanhållning och integration. De exempel på insatser som tas upp under respektive område utgör inte någon komplett förteckning utan ska snarare ses som förslag till åtgärder som skulle kunna rymmas inom ett framtida program.

Storstäderna som regionala och nationella tillväxtmotorer

Storstädernas roll för Sveriges tillväxt är oomtvistad. I storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö, bor en mycket stor andel av Sveriges befolkning och här finns en ansevärd del av de svenska arbetstillfällena. Storstäderna måste därför ges en möjlighet att fokusera på sin roll som tillväxtmotor, inte enbart för den kringliggande regionen, utan för Sverige som helhet. De tre storstädernas bidrag till den svenska konkurrenskraften är i många stycken underutnyttjad. Insatser inom flera områden krävs för att fullt ut tillvarata storstädernas potentiella bidrag till svensk tillväxt.

Stimulans av kunskapsintensiva och kreativa miljöer

- Stimulans av forskning/utbildning med inriktning på att bibehålla och vidareutveckla spetskompetens
- Det svenska innovationssystemet anses vara väl utvecklat och sofistikerat. Men trots avsevärda investeringar är systemet inte så effektivt som det kunde vara. Genom att skapa incitament för att ytterligare integrera näringslivet i samarbetsmekanismerna mellan forskningsinstitutioner, den privata sektorn och den offentliga sektorn kan effektiviteten öka. Detta är särskilt viktigt i storstäderna eftersom stor innovationspotential finns här
- Underlättande av samverkan mellan utbildningsinstitutioner samt offentliga och privata arbetsgivare/näringsidkare för att bredda rekryteringsbasen inom vissa områden på arbetsmarknaden

- Tillvaratagande av internationell kompetens för ökad konkurrenskraft och tillväxt

Stimulans av entreprenörskap

- Stöd för entreprenörskap och innovationer
- Etableringar av mötesplatser/kreativitetscentra. Skapandet av icke-akademiska miljöer med enklare faciliteter där kreativa personer och verksamheter kan mötas för att utbyta och testa idéer
- Främjande av egenföretagande och uppbyggnad av nya former av företagande som t.ex. ”socialt entreprenörskap”

En förbättrad levnadsmiljö

- Använda ekologisk omställning som en injektion för ökad delaktighet och nya arbetstillfällen
- Skapa gemensamma mötesplatser och kontaktytor för städernas invånare som skapar trygghet och förståelse för mångfald samt knyter samman centrum och ytterområden
- Översyn av transportnät och kommunikationer ur såväl miljösynpunkt som tillgänglighet till viktiga centra och arbetsplatsområden såväl lokalt som regionalt

Storstäderna som attraktiva samhällen att verka och bo i

Utbildning och arbete är två mycket väsentliga områdena för att bryta segregation och utanförskap. Skillnaderna mellan olika områden i storstäderna vad avser utbildningsnivåer, förvärvsfrekvens och inkomster är stora och har ökat under senare år. Svårast med etableringen på arbetsmarknaden har unga vuxna som bor i ekonomiskt resurssvaga storstadsområden och det är få invandrare som kan försörja sig på sitt arbete fem år efter ankomsten till Sverige. Det slår bland annat socialstyrelsens rapport ”Social rapport 2006” fast. En annan viktig slutsats som denna rapport drar är att den etniska segregationen har ökat i de tre storstadsregionerna. Andelen fattiga har ökat avsevärt i de resurssvaga områdena. I Storgöteborg och Stormalmö har t.ex. andelen fattiga fördubblats mellan åren 1990-2002. Insatser inom flera områden behövs för att motverka detta.

Förbättrade möjligheter för medborgarna

- **Insatser syftande till god språkutveckling samt möjligheter till vidare studier**
- Satsning på metodutveckling, strategiarbete, kvalitetsutveckling och fortbildning om värdegrundsfrågor och flerspråkighet
- Stimulans av samarbete mellan skolor och närsamhället t ex genom samverkan med frivilligorganisationer, näringslivet och bostadsföretag
- Satsningar på validering/yrkesbedömning av utbildning och yrkeserfarenhet
- Nya former för samverkan mellan myndigheter, t ex mellan kommun, länsarbetsnämnd och försäkringskassa behöver testas, Många människor har idag en livssituation som gör att de behöver stöd från flera myndigheter samtidigt för att komma ut i egen försörjning. Arbets sätt/myndighetsstrukturer som bryter ”rundgången” mellan myndigheter behöver utvecklas
- Bättre mottagande och introduktion för nyanlända flyktingar och invandrare så att de snabbare kommer ut i egen försörjning. Fokus bör ligga på insatser med arbetsmarknadsinriktning
- Aktiva insatser mot diskriminering i arbetslivet och på bostadsmarknaden

Arbete syftande till ett tryggare och säkrare samhälle

- Stödjande av former för demokratisk delaktighet/samverkan med medborgarna

- Stödjande av partnerskap mellan privata, offentliga, civila och ideella aktörer för ökad trygghet och trivsel samt för att minska socialt utanförskap
- Satsningar på brottsförebyggande åtgärder t.ex. stimulans till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola, polis, bostadsföretag m.fl.
- Satsningar på förbättringar av utemiljön till exempel genom upprustning av parker och andra ytor

Förutsättningar för genomförande

För ett framgångsrikt genomförande finns behov av att statliga aktörer ges förutsättningar till ett flexibelt arbetssätt och resursutnyttjande som har sin utgångspunkt i de lokala behoven. Dessa behov bör också vara styrande för utvecklingen av insatser och åtgärder. Ett helhetstänkande behöver utvecklas mellan den europeiska, nationella, regionala och lokala nivån och olika politikområden måste samarbeta. Erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan de olika nivåerna kan på detta sätt bidra till ett bättre helhetstänkande. De myndigheter som har identifierats som mycket viktiga samarbetspartners i det fortsatta storstadsarbetet är Länsarbetsnämnden, Försäkringskassan, Länspolismyndigheten, Verket för näringslivsutveckling, Myndigheten för skolutveckling, Skolverket, Ungdomsstyrelsen, Migrationsverket och Integrationsverket.

/

Stockholms stad

Göteborg stad

Malmö stad